

नेपालमा जलवायुमा निर्भर कृषि नै आम्दानीको प्रमुख स्रोत हो

६०%

जनसंख्याको।

विश्वव्यापी हरितगृह उत्सर्जनमा न्यूनतम योगदान भएतापनि, विगत २० वर्षमा चरम मौसमी घटनाहरूबाट सबैभन्दा बढी प्रभावित देशहरूका मध्य ग्लोबल क्लाइमेट इन्डेक्स २०२० मा नेपाल चौथो स्थानमा परेको छ।

यस जोखिमलाई सामाजिक असमानताले झन् बढाएको छ। महिला, दलित र सीमान्तकृत समूहहरूको सामाजिक-आर्थिक स्थिति प्राकृतिक स्रोतहरूमा निर्भर भयकाले सबैभन्दा बढी प्रभावित छन्

अनुसन्धान

हाम्रो अनुसन्धान **CLAC** को भूमिका र दिगोपन बुझ्नमा केन्द्रित छ।

हरियो वनको कागजात र प्रकाशित प्रतिवेदनहरूको विस्तृत समीक्षा गरिसकेपछि, हामीले २०२३ मे मा काठमाडौं र चितवन जिल्लामा १० दिन फिल्डमा काम गरेका थियौं, जहाँ हामीले सरोकारवालाहरू, परियोजना सहजकर्ताहरू, स्थानीय श्रोत विज्ञहरू र समुदायका सदस्यहरू संग अन्तर्वार्ता लिएका थियौं।

यी असमानताहरूलाई सम्बोधन गर्न, "हरियो वन" कार्यक्रम स्थापना गरिएको थियो, जसले मानिस, वन र जलवायुको अन्तरसम्बन्धलाई जोड दियो।

परियोजनाले जैविक विविधता संरक्षण र जलवायु अनुकूलनलाई थप जोड दिन निम्न कुरामा जोड दिएको छ:

- लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण
- सुशासन
- जीविकोपार्जन

हरियो वनले सीमान्तकृत समूहहरूलाई सशक्तिकरण गर्न, सक्रिय सामुदायिक भूमिकाहरू प्रवर्द्धन गर्न, र जलवायु परिवर्तन अनुकूलन र विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई सम्बोधन गर्न सामुदायिक कार्य र सिकाइ केन्द्रहरू (CLACs) थालनी गर्यो।

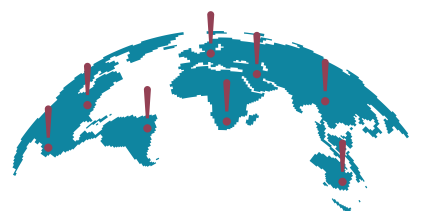
परिणामहरू

हामीले **CLAC** ले जागरूकता र संवेदनशीलता, क्षमता निर्माण र सशक्तिकरण, र प्रतिनिधित्व र सहभागिता जस्ता क्षेत्रमा महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेको फेला पारेका छौं।

CLACs महिला र सीमान्तकृत समूहको अधिकारको बारेमा चेतना जगाउन र वन प्रयोगकर्ता समूहहरूमा महिलाहरूको सहभागिता ३० बाट ५० प्रतिशतमा बढाउनमा निर्णायक थियो।

CLACs ले समुदायहरूलाई कार्यको स्थानीय अनुकूलन योजनाहरू र विपद्-जोखिम-न्यूनीकरण योजनाहरू सिर्जना गर्न पनि मद्दत गर्यो।

सिफारिसहरू

भविष्यका पहलहरूलाई निरन्तर निगरानी, बलियो विकास रणनीतिहरू र सरोकारवालाहरू बीच ज्ञान साझेदारीमा जोड दिने। सीमान्तकृत समूहहरूलाई प्राथमिकता दिने, जलवायु शिक्षाको स्थानीयकरण, र स्रोत परिवर्तनको प्रस्ताव गर्दा व्यवहारिक विकल्पहरू प्रदान गर्नु सामुदायिक समर्थन प्राप्त गर्न र प्रतिरोध कम गर्न महत्त्वपूर्ण छ।